

Güray ÖĞREDİK
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
MAZARS/DENGE
Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

www.muhasabetr.com sitesinde
16.01.2013 günü yayınlanmıştır.

E-DEFTER TUTMAK VE E-FATURA KULLANMAK ZORUNDA OLABİLİRSİNİZ!

Elektronik defter, 13.12.2011 tarih ve 28141 sayılı Resmi Gazete’de “ 1 numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği ”, ***Elektronik Fatura*** ise 05.03.2010 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 397 seri numaralı V.U.K genel tebliği ile uygulamaya girmiş bulunmaktadır. **İsteğe bağlı olan** elektronik defter ve elektronik fatura uygulaması, 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 421 Sıra No.lı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile; **elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma mecburiyeti getirilen mükellefler aşağıdaki gibidir:**

- a) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar,
- b) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibariyle asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,
- c) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler,
- d) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenlerden 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibariyle asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

Yazımızın konusu, söz konusu tebliğde yer alan ve uygulama açısından oldukça ciddi sonuçlar doğuracak olan, hatta birçok mükellefin belki farkında bile olmadığı ve söz konusu tebliğ aynen bu şekilde yürürlükte kalırsa çok ciddi vergisel riskler ile karşılaşacağı ve hatta çok ağır cezalar ile karşı karşıya kalacağı düzenlemelerdir.

Yukarıdaki belirlemelere göre (a) ve (c) açısından konu nettir. Ancak, **(b) ve (d) bentlerinde yazılı mükellefler açısından çok ciddi ve risk içeren bir durum söz konusudur.** Tebliğde bu mükelleflerin (a) ve (c) bentlerindeki mükelleflerden **2011 takvim yılı içinde herhangi bir şekilde** alım yapmış olmaları yeterli kabul edilmiş; bu alımlarına dair **herhangi bir miktar sınırlaması** ya da **kullanım amacı kıstası** belirlenmemiştir. Aynı zamanda bu mükelleflerden (b) bendinde yer alanların 2011 brüt satışları 25 Milyon TL, (d) bendinde yer alanların ise brüt satışları 10 Milyon TL’ni aşarsa, elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma zorunluluğu kapsamına girmektedirler.

Örneğin: ABC A.Ş. **2011 yılında** 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olan bir mükelleften üretim faaliyetinde işletme malzemesi olarak kullanmak amacıyla herhangi bir üründen **1 gram dahi alım yapmışsa** ve **2011** yılı sonu itibariyle brüt satışları toplamı da 25 Milyon TL’ni **aşmışsa**, elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma zorunluluğu kapsamına dahil olmaktadır.

Madeni yağ lisansı sahibi firmadan sadece madeni yağ değil, herhangi bir mal alınsa dahi zorunluluk kapsamına girilmesi söz konusu olacaktır. Örneğin: Bir mükellef, madeni yağ lisansına sahip bir akaryakıt firmasından 2011 yılında bir depo yakıt almışsa ve 2011 brüt satışları da 25 Milyon TL'den fazla ise e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorunda kalacaktır.

Enerji piyasası düzenleme kurumu tarafından çıkarılan 12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi gazete'de yayımlanan madeni yağların ambalajlanması ve piyasaya sunumu hakkındaki tebliğin 4. maddesinde madeni yağ aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

“Madeni yağ: Baz yağına veya kimyasal sentez yöntemi ile işlenen maddelere, bazı katkıların ilâvesi sonucu, hareketli ve temas halinde olan iki yüzey arasındaki sürtünme ve/veya aşınmayı azaltma veya soğutma özelliğine sahip mamul haline getirilen doğal veya yapay maddeleri,”

Örneğin: DAE Ltd. Şti. **2011 yılında** 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal eden bir mükellefin satmış olduğu malların herhangi birisinden 2011 yılı içinde **1 gram dahi alm yapmışsa** ve **2011** yılı sonu itibarıyla brüt satışları toplamı da 10 Milyon TL'nı **aşmışsa**, elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma zorunluluğu kapsamına dahil olmaktadır.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, söz konusu firmalardan mutlak olarak ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malların (kolalı gazozlar, alkollü içecekler, sigaralar...v.d.) alınmış olması şart değildir. Herhangi bir mal alınmış olsa dahi kapsama girilmesi söz konusudur.

Dikkat edilmesi gereken diğer bir husus ise, brüt satışlar ilgili mükellefin tüm satışlarını kapsamaktadır. Diğer bir ifade ile, yukarıda (a) ve (c) bentlerinde sayılan mükelleflerden aldığı mallar ile imal ettiği ürünlerin satışı değil, 2011 yılı içinde gerçekleştirdiği tüm satışların brüt toplamı esas alınacaktır.

Elektronik Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerin birbirlerinden aldıkları mallar ve sağladıkları hizmetler için 1/9/2013 tarihinden itibaren **elektronik fatura göndermeleri ve almaları zorunludur.** Elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olmayan mükelleflere yaptıkları mal teslimi ve hizmet ifası için genel hükümler çerçevesinde kağıt fatura düzenlemeye devam edeceklerdir.

Elektronik fatura uygulamasından yararlanan mükellefler fatura düzenlemeden önce muhatabın www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan kayıtlı kullanıcı listesine kayıtlı olup olmadığını **kontrol edecekler**, kayıtlı kullanıcı ise elektronik fatura, kayıtlı kullanıcı değilse kâğıt fatura düzenleyeceklerdir.

Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükelleflere **kâğıt ortamında fatura düzenleyemeyecekler**; düzenlemeleri halinde kâğıt ortamında düzenlenen bu faturalar **hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.**

421 No.lu tebliğ ile zorunluluk kapsamına alınan mükelleflerden mal veya hizmet alanların durumu:

421 No.lu tebliğde “Bu Tebliğ kapsamındaki mükelleflerden mal veya hizmet alan ve belirlenen hadlerin altında kalan mükelleflerin de istemeleri halinde elektronik defter ve elektronik fatura uygulamalarından yararlanabilecekleri tabiidir.” açıklaması yer almaktadır. ***Tebliğin bu lafzına göre, 421 no.lu tebliğ ile kapsama alınan mükelleflerden mal alanlar ve belirlenen hadlerin üstünde kalanlar da zorunluluk kapsamına girmektedir.*** Bu durumda zincirleme bir süreç ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki, tebliğin lafzına göre, tebliğ ile elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma zorunluluğu kapsamına alınanlardan, 2011 yılı içinde mal alanlar da yukarıda yer verilen brüt satış tutarlarını aşıyorlarsa zorunluluk kapsamına girmektedirler. Örneğin: Yukarıdaki örneklerde yer verdiğimiz ABC A.Ş. veya DAE Ltd. Şti.’den 2011 yılı içinde mal alan mükellefler de kapsama girmektedir sonucu çıkarılabilmektedir. Çünkü ABC A.Ş. madeni yağ lisansına sahip bir şirketten mal aldığı için, DAE Ltd. Şti. ise ÖTV Kanuna ekli (III) sayılı listedeki malları üreten, ithal eden bir şirketten mal aldığı için tebliğ kapsamında değerlendirilmektedir. Bu durumda tebliğin lafzına göre “tebliğ kapsamındaki mükelleflerden” mal alanlar da tebliğ kapsamına gireceğine göre, bu iki şirketten mal alanlarda ayrıca değerlendirilmelidir. Ancak, bu mükelleflerin bu durumda hangi brüt satış hasılatı kıstasına tabi olacaklarını belirleyebilmeleri için mal satın aldıkları şirketlerin 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlardan mı yoksa 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenlerden mi mal satın aldıklarını bilmeleri gerektiği gibi oldukça zor bir durum ortaya çıkmaktadır düşüncesindeyiz. Bu konuda tebliğde somut bir açıklama bulunmamaktadır.

Kamu kurumları zorunluluktan muaf tutulmuştur:

E-fatura ve e-defter zorunluluğu kapsamına giren mükelleflerden mal alan 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar ile iktisadi kamu kuruluşlarının elektronik fatura uygulamasından yararlanma ve elektronik defter tutma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Elektronik Fatura ve Elektronik Deftere Geçiş Süresi

Zorunluluk kapsamına giren mükelleflerin;

a) Elektronik fatura uygulamasına 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)

b) Elektronik defter uygulamasına ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

içerisinde geçmeleri zorunludur.

Önerilerimiz:

- 2011 yılı brüt satışlarınız 10 Milyon TL'nin üzerinde ise 2011 yılı defter kayıt ve belgelerinizi gözden geçirerek, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenlerden mal alıp almadığınızı kontrol ediniz.

- 2011 yılı brüt satışlarımız 25 Milyon TL'nin üzerinde ise 2011 yılı defter kayıt ve belgelerinizi gözden geçirerek, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlardan mal alıp almadığınızı kontrol ediniz.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olan firmalar listesine www.epdk.gov.tr internet sitesinden petrol piyasası lisans

➡ Yürürlükte olan /iptal edilen lisanslar ➡ Madeni yağ lisansı linklerinden ulaşabilirsiniz. Söz konusu listede kanun gereğince **ilgili yıllar** için lisans verilen tüm firmaların listesi bulunmaktadır. 2011 yılında lisans sahibi olan bir firmadan alım yaptıysanız (madeni yağ olması şart değil, bu firmanın herhangi bir malı da olabilir) yukarıda yer verdiğimiz açıklamalar kapsamında 2011 yılı kayıtlarınızı gözden geçirmenizi tavsiye ederiz.

<http://lisans.epdk.org.tr/epvys->

web/faces/pages/lisans/petrolMadeniYag/petrolMadeniYagOzetSorgula.xhtml

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı listedeki mallar aşağıdaki gibidir. 2011 yılında bu listedeki mallardan veya bu malları satan firmanın herhangi diğer bir malından satın almanız olduysa, yukarıda yer verdiğimiz açıklamalar kapsamında 2011 yılı kayıtlarınızı gözden geçirmenizi tavsiye ederiz.

(III) SAYILI LİSTE	
(A) CETVELİ	
G.T.İ.P. NO	Mal İsmi
2202.10.00.00.13	Kolalı Gazozlar
2203.00	Malttan üretilen biralar
22.04	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm şırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç) (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şıraları hariç)
2204.10	Köpüklü şaraplar
22.05	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış) (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç)
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar
2206.00	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar

2207.20	Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç)
22.08	Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)]
2208.20	Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler
2208.50	Cin ve Geneva
2208.60	Votka (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç)
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)
2208.70	Likörler
2208.90	Diğerleri (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç)
2208.90.48.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar)
2208.90.71.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar)
(B) CETVELİ (*)	
G.T.İ.P. NO	Mal İsmi
2402.10.00.00.11	Tütün içeren purolar
2402.10.00.00.12	Uçları açık purolar
2402.10.00.00.19	Sigarillolar
2402.20	Tütün içeren sigaralar
2402.90.00.00.00	Diğerleri (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar) -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve

	sigarillolar
	-Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar
2403.10	İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin) (2403.10.10.00.19 ve 2403.10.90.00.19 hariç)
2403.10.10.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gramı geçmeyen ambalajlarda olanlar)
2403.10.90.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gramı geçen ambalajlarda olanlar)
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün